

Nieuwsbrief - STAB OGR Updates

Nummer 2, 2022

Redactie: mr. G.A. Keus, mr. J.K. van de Poel, mr. ir. O.W.J.M. Scholte, mr. R. Veenhof en bc. K-RMT P.A.H.M. Willems.

INHOUDSOPGAVE

Rechtbank

[Rechtbank Oost-Brabant, ECLI:NL:RBOBR:2021:6693](#) 28-12-2021

Maatwerkvoorschriften/Klundert

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2021:9829](#) 23-12-2021

Omgevingsvergunning afwijken bestemmingsplan/Stein

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2021:9664](#) 20-12-2021

Handhaving/Limburg

Raad van State

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2022:76](#) 12-01-2022

Handhaving/Noord-Holland

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2022:11](#) 12-01-2022

Omgevingsvergunning milieu/Purmerend

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2022:81](#) 12-01-2022

Handhaving/Waalre

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2021:3021](#) 29-12-2021

Ingebrestelling/Goeree-Overflakkee

RECHTSPRAAK

Maatwerkvoorschriften/Klundert

Weigeren om emissiegrenswaarden voor gO₂ (pentaan) via maatwerkvoorschrift niet van toepassing te verklaren.

Casus

Bij de productie van isolatiepanelen komen pentaandampen vrij. Deze vallen onder stofklasse gO₂. Het productieproces van de panelen vindt plaats in bedrijfshallen. De lucht uit deze bedrijfshallen wordt door middel van puntafzuigingen afgevoerd via het dak. Tussen partijen is niet in geschil dat de emissie van pentaan hoger is dan de grenswaarde voor gO₂ in tabel 2.5 bij artikel 2.5 van het Activiteitenbesluit milieubeheer (Abm).

Verweerder heeft geweigerd om een maatwerkvoorschrift voor de inrichting te stellen, inhoudende dat de emissiegrenswaarden voor gO₂ voor de inrichting niet van toepassing worden verklaard.

Rechtsvraag

Heeft verweerder de nabehandeling door middel van een RTO/naverbrander als beste beschikbare techniek (BBT) kunnen beschouwen?

Uitspraak

Binnen de inrichting moet ten minste de BBT voor de inrichting worden toegepast (artikel 2.7, derde lid, van het Abm). De BBT staat normaliter in BBT-conclusies. Als er geen BBT-conclusies zijn of als hierin niet alle mogelijke milieueffecten worden behandeld, dan stelt verweerder zelf vast wat BBT is (artikel 5.4, tweede lid, van het Besluit omgevingsrecht (Bor)).

Als verweerder zelf BBT gaat vaststellen, dan moet hij rekening houden met een aantal omstandigheden. Een van die omstandigheden is het bestaan van vergelijkbare processen, apparaten of wijzen van bedrijfsvoering die met succes in de praktijk zijn beproefd.

Anders dan verweerder en STAB is de rechtbank van oordeel dat het niet zo is dat er bij eiseres 2 helemaal niets gebeurt om pentaanemissie naar de buitenlucht te voorkomen. Het

productieproces vindt plaats in een hal en de daarbij vrijkomende pentaan wordt afgezogen via het dak. Dat, op zichzelf gezien, is in ieder geval meer dan niets: het productieproces had ook buiten kunnen plaatsvinden, waardoor de pentaan direct in de buitenlucht terecht komt.

De rechtbank is van oordeel dat verweerder de nabehandeling door middel van een RTO/naverbrander als een BBT heeft kunnen beschouwen die eiseres 2 in haar bedrijf kan toepassen. Door deze nabehandeling kan de pentaanemissie worden beperkt tot de grenswaarde in tabel 2.5 bij artikel 2.5 van het Abm. Dit wordt door eiseres 2 niet betwist. Eiseres 2 stelt dat in haar geval de inzet van een RTO/naverbrander geen BBT is, omdat het netto effect van deze inzet niets oplevert voor het milieu maar alleen maar leidt tot een toename van CO₂-emissies. De rechtbank is echter van oordeel dat eiseres 2 hierbij te kort door de bocht gaat.

Instantie: Rechtbank Oost-Brabant

Datum uitspraak: 28-12-2021

ECLI: ECLI:NL:RBOBR:2021:6693

Zaaknummer: 20/2364 en 21/2740

Wetsartikelen: 2.7 Abm en 5.4 lid 2 Bor

RECHTSPRAAK

Omgevingsvergunning afwijken bestemmingsplan/Stein

Vovo hangende bezwaar, weigering omgevingsvergunning voor afwijken bestemmingsplan ten behoeve van zwembad, spoedeisend belang vanwege vooraankondiging handhaving.

Casus

Verzoeker heeft een aanvraag ingediend voor het legaliseren van een zwembad op zijn perceel. Verweerder heeft de omgevingsvergunning geweigerd, nu het zwembad dichterbij de zijdelingse perceelsgrens is gebouwd (op een afstand van 1,5 m) dan de ingevolge het bestemmingsplan minimaal aan te houden afstand van 3 m en verweerder verzoeker geen toestemming wenst te geven om van het betreffende planvoorschrift af te wijken. Verweerder is namelijk van mening dat het perceel van eiser voldoende breed is om het zwembad meer dan 3 m van de perceelsgrens te bouwen en dat afwijken van de afstand in het bestemmingsplan het risico van overlast verhoogt en leidt tot precedentwerking.

Verzoeker heeft hiertegen bezwaar gemaakt bij verweerder en de voorzieningenrechter verzocht om een voorlopige voorziening. Verzoeker heeft hierbij vermeld dat zijn bezwaar en verzoek ook gericht zijn tegen de vooraankondiging die verweerder aan verzoeker heeft verzonden, inhoudende dat verweerder ten aanzien van het zwembad mogelijk bestuurlijke maatregelen zal nemen.

Verzoeker vindt verder dat in zijn specifieke situatie aanleiding is om de situatie te legaliseren en voert daartoe aan dat de feitelijke afstand tot de perceelsgrens maar in geringe mate afwijkt van de ingevolge het bestemmingsplan aan te houden afstand. De afstand tot de woning van de buurman aan de achterzijde van zijn perceel bedraagt 42 m en die buurman heeft zelf een zwembad met trampoline in zijn tuin. Het zwembad van verzoeker zal dus niet, of nauwelijks tot extra overlast leiden. Verzoeker is bovendien bereid een geluidwerend scherm bij de perceelsgrens aan te brengen om eventuele overlast te verminderen.

Rechtsvragen

1. Is er sprake van een spoedeisend belang?
2. Is er aanleiding om een voorlopige voorziening te treffen?

Uitspraak

1. De voorzieningenrechter overweegt dat verweerder ter zitting heeft verklaard dat hij op het punt staat om ten aanzien van het zwembad een besluit tot handhaving te nemen en aan verzoeker bekend te maken. Verzoeker hangt dus op dit moment een last boven het hoofd om het zwembad, zoals dat is gerealiseerd, te verwijderen. Of verweerder tot handhaving mag overgaan hangt mede af van de vraag of verweerder de omgevingsvergunning terecht heeft geweigerd. Verzoeker heeft hierdoor naar het oordeel van de voorzieningenrechter, anders dan verweerder stelt, een spoedeisend belang bij het treffen van een voorlopige voorziening ten aanzien van het bestreden besluit.

2. Naar het oordeel van de voorzieningenrechter bestaat er een gerede kans dat in bezwaar zal blijken dat verweerder in het bestreden besluit onvoldoende heeft gemotiveerd waarom hij, ondanks de specifieke argumenten die verzoeker heeft (en al eerder had) genoemd, toch vreest voor precedentwerking. Dit brengt met zich dat verweerder in bezwaar niet zonder meer voorbij kan gaan aan de door verzoeker aangedragen argumenten. Daarbij dient dan uiteraard wel/tevens aan de orde te komen of een geluidscherm vergunningsvrij is en zo niet, of dit vergund kan worden. De uiteindelijke conclusie zal kunnen zijn dat de huidige ligging van het zwembad niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening en, vanwege de specifieke situatie ter plaatse, er geen gevaar voor precedentwerking is. Naar het oordeel van de voorzieningenrechter bestaat daarmee een niet te verwaarlozen kans dat de beslissing op het bezwaar een andere uitkomst zal hebben dan het bestreden besluit en dat, bij afweging van alle (ruimtelijke) belangen, alsnog een omgevingsvergunning voor het zwembad aan verzoeker zal worden verleend.

Gelet op het voorgaande en op de belangen van verzoeker om het zwembad hangende de bezwaarschriftprocedure nog niet te hoeven afbreken, zal de voorzieningenrechter het verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening toewijzen. De voorzieningenrechter zal bepalen dat het bestreden besluit wordt geschorst vanaf heden tot zes weken na de beslissing op het bezwaar en verweerder dient gedurende die periode te handelen alsof aan verzoeker omgevingsvergunning voor het zwembad is verleend.

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 23-12-2021

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2021:9829

Zaaknummer: ROE 21/3173

Wetsartikelen: 8:81 Awb

RECHTSPRAAK

Handhaving/Waalre

Bodemverontreiniging, storten van druggerelateerde stoffen en voorwerpen op bosperceel, overtreder.

Casus

Het college heeft aan appellanten vier lasten onder bestuursdwang opgelegd vanwege een plaatsgevonden hebbende bodemverontreiniging. Daarbij heeft het college bepaald dat de kosten van de bestuursdwang voor rekening komen van appellanten.

Rechtsvraag

Is het college erin geslaagd om aannemelijk te maken dat de overtreding van artikel 13 Wbb aan appellanten kan worden toegerekend?

Uitspraak

Om in dit geval als overtreder van artikel 13 Wbb te kunnen worden aangemerkt, is vereist dat appellanten zelf druggerelateerde stoffen en voorwerpen op het bosperceel hebben gestort en daarmee handelingen als bedoeld in artikel 6 tot en met 11 hebben verricht, dan wel dat dergelijke handelingen, verricht door anderen, aan hen kunnen worden toegerekend. Het college dient daartoe aannemelijk te maken dat appellanten betrokken zijn geweest bij het produceren van drugs dat tot de storting van daaraan gerelateerde voorwerpen en stoffen op het bosperceel heeft geleid.

De Afdeling is van oordeel dat het college hier niet in is geslaagd. Het college heeft volstaan met een enkele gestelde constatering dat op het perceel voorwerpen als jerrycans, reactieketels en slangen zijn aangetroffen. Weliswaar volgt uit het in het bestreden besluit geïncorporeerde advies van de bezwaarschriftencommissie van 2 november 2020 dat soortgelijke ketels vaker worden aangetroffen op productielocaties voor synthetische drugs en bekend is dat voor de productie van synthetische drugs vaak zeer grote hoeveelheden chemicaliën worden overgeschonken in kleine jerrycans die gemakkelijker te vervoeren zijn, maar dit laat onverlet dat – naar ook niet in geschil is – op het perceel géén druggerelateerde

stoffen zijn aangetroffen en een deel van de op het perceel aangetroffen voorwerpen nieuw, schoon en/of niet gebruikt waren. Het college heeft daarmee niet aannemelijk gemaakt dat [appellant A] en [appellant B] handelingen als bedoeld in artikel 6 tot en met 11 van de Wbb hebben verricht of laten verrichten, reeds omdat wat er is aangetroffen op het perceel niet voldoende is om aan te nemen dat op dat perceel enige productie van drugs heeft plaatsgevonden. Dat dezelfde aangetroffen voorwerpen op het perceel blijkens de uitspraak van de Afdeling van 24 november 2021, ECLI:NL:RVS:2021:2638, hebben geleid tot sluiting van het bijgebouw op het perceel, maakt het voorgaande niet anders, omdat verschillende toetsingskaders van toepassing zijn voor enerzijds artikel 13b, eerste lid, aanhef en onder b, gelezen in verband met artikel 10a van de Opiumwet, als in die zaak aan de orde en anderzijds artikel 13 van de Wbb in de hier voorliggende zaak. Het vraagt in deze zaak om een andere beoordeling van dezelfde feitelijke gegevens. En daarbij komt ook dat in die andere zaak politierapportages van het dossier deel hebben uitgemaakt, die in deze zaak kennelijk niet zijn betrokken.

Het gegeven dat op een ander perceel twee handschoenen zijn gevonden, heeft het college – zoals het desgevraagd ter zitting ook heeft bevestigd – van doorslaggevend belang geacht in de besluitvorming. Vast staat dat aan de binnenzijde van de handschoenen het DNA-mengprofielen van minimaal drie personen, waaronder die van appellant A, tezamen met aan de buitenzijde de chemische stof MAPA is vastgesteld. Hoewel op zichzelf niet is uitgesloten dat met de handschoenen door een van deze personen handelingen als bedoeld in artikel 6 tot en met 11 van de Wbb zijn (laten) verricht, gelet ook op de overige in het bijgebouw op dit perceel aangetroffen druggerelateerde voorwerpen en stoffen, is in dit geval echter door het college niet duidelijk gemaakt door wie en op welk moment. Ook met deze constatering heeft het college daarom niet aannemelijk gemaakt dat appellanten artikel 13 van de Wbb hebben overtreden. Ook anderszins heeft het college niet aannemelijk gemaakt dat appellanten betrokkenheid hadden bij de aangetroffen druggerelateerde voorwerpen en stoffen op het andere perceel dan wel op het bosperceel, waardoor de daarmee verrichtte handelingen aan hen zouden moeten worden toegerekend.

Gelet op het voorgaande kunnen appellanten niet als overtreders van dat artikel worden aangemerkt. Het college heeft zich ten onrechte op het standpunt gesteld dat appellanten artikel 13 van de Wbb hebben overtreden.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 12-01-2022

ECLI: ECLI:NL:RVS:2022:81

Zaaknummer: 202100306/1/R1

Wetsartikelen: 13 Wbb

RECHTSPRAAK

Handhaving/Limburg

Opslag ongereinigd PMD-afval, geuroverlast, dreigende bodemverontreiniging, overtreding, maar onvoldoende aanleiding voor zeer spoedeisende bestuursdwang.

Casus

Op 2 december 2019 is door de omgevingsdienst tijdens een controlebezoek geconstateerd dat op het door eiseres gehuurde deel van de inrichting plasticafval lag dat haar eigendom was en dat volgens de toezichthouders geur emitteerde. Omdat verweerder zich op het standpunt stelt dat de opslag van het aangetroffen geuremitterend plasticafval niet is vergund, heeft de omgevingsdienst op 3 december 2019 telefonisch contact opgenomen. Volgens verweerder blijkt uit een e-mail die de omgevingsdienst dezelfde dag heeft gestuurd en uit een memo die van het gevoerde telefoongesprek is opgesteld, dat namens verweerder in het gesprek uitdrukkelijk is aangegeven dat de opslag van het op 2 december 2019 aangetroffen materiaal niet is vergund, dat de aanvoer beëindigd moest worden (gehouden) en dat het aangevoerde materiaal afgevoerd moest worden. Volgens verweerder blijkt uit de memo niet dat ter discussie stond over welk materiaal het ging. Tevens blijkt uit die stukken dat het bedrijf tijdens het telefoongesprek in reactie daarop heeft verklaard dat de opslag van het aangetroffen kunststofafval wel was vergund. Op 4 december 2019 heeft de omgevingsdienst geconstateerd en gerapporteerd dat er opnieuw geuremitterend kunststofafval werd aangevoerd. Door de toezichthouders is meegedeeld dat de werkzaamheden per direct gestaakt moesten worden. Omdat daaraan geen gevolg werd gegeven, hebben de toezichthouders meegedeeld dat zij (zeer) spoedeisende bestuursdwang gingen toepassen en is vervolgens het door eiseres gehuurde deel van de inrichting met kettingsloten op de poorten afgesloten om verdere aanvoer van materiaal te voorkomen.

Met het bestreden besluit heeft verweerder de toepassing van de zeer spoedeisende bestuursdwang op schrift gesteld.

Rechtsvragen

1. Is de opslag van geuremitterend kunststofafval met euralcode 19 12 04 vergund?
2. Is de wijze van vaststelling van de overtreding dat het afval geur emitterde valide?
3. Was er voldoende aanleiding om zeer spoedeisende bestuursdwang toe te passen?

Uitspraak

1. De rechtbank volgt eisers niet in hun betoog dat opslag van dit kunststofafval is vergund, ook indien dat niet de eigenschap heeft dat het geen geur emitteert. Naar het oordeel van de rechtbank heeft verweerder er terecht op gewezen dat hetgeen door (de voorganger van) vergunninghouder is aangevraagd, bepalend is voor de vaststelling van hetgeen is vergund. In voorschrift 3.7 van de vergunning van 27 mei 2008 is een opsomming gegeven van de vergunde afvalstoffen met de daarbij behorende euralcode. Verweerder wijst er terecht op dat de euralcode niets zegt over de eigenschappen van de desbetreffende afvalstof maar slechts een indeling betreft. Verder is op bladzijde 46 van de omgevingsvergunning expliciet aangegeven dat de aanvraag inclusief de aanvullende gegevens onderdeel van de vergunning uitmaken. Uit bijlage 3 bij de aanvraag blijkt dat opslag van onder andere kunststof- en rubberafval met euralcode 19 12 04, zoals hier aan de orde, is aangevraagd als niet-geuremitterend (en als niet-bodembelastend). Verweerder diende op basis van die aanvraag te beslissen en moest er daarbij dus van uitgaan dat de opslag geen geur zou emitteren. Verweerder heeft daarom ook geen aanleiding hoeven te zien om een voorschrift met een verwijzing naar bijlage 3 of een voorschrift over geuremissie in de vergunning op te nemen. Daar komt bij dat het betreffende afval in paragraaf 4.10.3 over geur in de vergunning niet is genoemd als mogelijke bron van geuroverlast (evenmin als in voorschrift 10.17 over geurpreventie) waaruit ook blijkt dat in de vergunning niet is uitgegaan van (mogelijke) geuremissie als gevolg van dit afval. De rechtbank is gelet op het voorgaande van oordeel dat verweerder zich op grond van de conform de aanvraag verleende vergunning terecht op het standpunt heeft gesteld dat de (buiten)opslag van geuremitterend kunststofafval met euralcode 19 12 4 niet is vergund.

2. De rechtbank onderschrijft de juistheid van verweerdere standpunt dat voor het vaststellen of het opgeslagen afval geur emitterde geen zogenoemde gecertificeerde neus is vereist. Het gaat erom of vastgesteld kon worden dat geur afkomstig was van de balen. In het controlerapport van de toezichthouders is vermeld dat is geconstateerd dat er ongeveer 80 ton ongereinigd materiaal was aangevoerd en opgeslagen, dat een biologische dan wel organische fractie bevatte (voornamelijk bedorven voedselresten) die geur emitterde. Tijdens de controle is vastgesteld dat binnen de inrichting balen kunststof waren gestapeld in (on)gesealde balen. De opslag was inmiddels sterk vergroot. In het rapport is verder vermeld

dat de toezichthouders (opnieuw) hebben geroken dat in de directe nabijheid van deze balen een fermentatiegeur dan wel een biologische/organische geur vrijkwam die afkomstig was van de balen ongereinigd kunststofafval met euralcode 19 12 04. Daarnaast is vermeld dat ook de ter plaatse gekomen medewerkers van de politie, dienst Regionale Recherche/Milieu, hebben waargenomen dat er geur afkomstig was van deze balen plasticafval.

Naar het oordeel van de rechtbank is door genoemde rapportage toereikend onderbouwd dat het opgeslagen afval geur emitteerde. De toezichthouders hebben vastgesteld dat het ongereinigd afval betrof dat in elk geval met organisch materiaal was vervuild. Zij hebben bij de opslag de daarvan afkomstige geur geroken en de rechtbank ziet in hetgeen door eiseres is aangevoerd geen aanleiding om aan deze constatering te twijfelen.

3. De rechtbank volgt verweerder niet in diens standpunt dat de situatie zo spoedeisend was dat die toepassing van bestuursdwang rechtvaardigde, zonder eiseres een (korte) begunstigingstermijn te geven en dat besluit voorafgaand daaraan op schrift te stellen. Voor zeer spoedeisende bestuursdwang moet sprake zijn van een situatie waarin onmiddellijk optreden is vereist. Verweerder wijst in dit verband op geuroverlast en dreigende bodemverontreiniging. Zoals ook ter zitting besproken, kan (mogelijke) geuroverlast in redelijkheid niet worden gezien als een situatie die onmiddellijk moet worden beëindigd. Daarvan gaat immers geen acuut gevaar uit en ook levert dit geen situatie op waarin redelijkerwijs een besluit niet kan worden afgewacht of geen last kan worden gegeven met een (korte) begunstigingstermijn. Ook wat betreft de bodembedreiging is naar het oordeel van de rechtbank niet van een zodanige situatie sprake, gelet op de aard van het materiaal (met etensresten verontreinigd kunststofafval). Hoewel dit als (potentieel) bodembedreigend moet worden gezien, kan in redelijkheid niet gesteld worden dat deze opslag tot onmiddellijke en onomkeerbare ernstige bodemverontreiniging leidt en derhalve een situatie is waarin direct optreden zonder enig uitstel geboden was. In dit verband wijst de rechtbank er ook op dat verweerder zichzelf feitelijk tegenspreekt wat betreft de spoedeisendheid die geboden is in relatie tot de bodembedreiging. De reeds opgeslagen, toch ook niet geringe hoeveelheid van 80 ton afval mag immers blijven liggen, althans er wordt slechts (naar de rechtbank opvat bij wijze van pressiemiddel) aangegeven dat de poort gesloten blijft totdat dit afval is verwijderd, zonder daaraan een termijn te verbinden waarbinnen dat afval (al dan niet onder aanzegging van een dwangsom of van bestuursdwang) verwijderd moet zijn. Verweerder heeft geen last opgelegd om het al opgeslagen afval binnen een gestelde termijn af te voeren. Er is volstaan met de vermelding dat [eiseres sub 1] de overtreding ongedaan kan maken en dat dan de sluiting zal worden opgeheven. In dit licht kan niet worden volgehouden dat forse vergroting van deze hoeveelheid onmiddellijk optreden vereist vanwege bodembedreiging, terwijl de reeds aanwezige hoeveelheid in theorie onbeperkt aanwezig mag blijven en dus gedurende die

tijd bodemvervuiling mag veroorzaken. Daarnaast heeft verweerder naar het oordeel van de rechtbank onvoldoende gemotiveerd dat de aanwezigheid van een (veel) grotere hoeveelheid van dit kunststofafval gedurende een korte periode voor zodanige (onherstelbare) schade aan het milieu zou zorgen dat geen begunstigingstermijn kon worden gegeven en onmiddellijk optreden was vereist.

De rechtbank overweegt verder dat een lichter middel voorhanden was en dat een belangenafweging ook tot dat lichtere middel had moeten leiden. Van een vergaring van de af te wegen belangen – in dit geval de gevolgen van onmiddellijke sluiting voor eisers – en een weging van die belangen geeft het optreden (en het latere primaire besluit) echter geen blijk en daarmee ook niet van de afweging of de nadelige gevolgen niet onevenredig zijn in verhouding tot de met de bestuursdwang te dienen doelen.

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 20-12-2021

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2021:9664

Zaaknummer: ROE 20/3518

Wetsartikelen: 5:31 lid 2 Awb

RECHTSPRAAK

Omgevingsvergunning milieu/Purmerend

Prejudiciële vragen, handhaafbaarheid van een in rechte onaantastbaar vergunningvoorschrift dat in strijd is met een Europese richtlijn.

Casus

Aan Tamoil is een omgevingsvergunning verleend voor het veranderen van de werking van een LPG-tankstation in Purmerend. In de voorschriften 1.1 en 1.2 van de vergunning is vastgelegd dat het tankstation alleen bevoorrad mag worden door LPG-tankwagens die zijn voorzien van hittewerende bekleding en beschikken over een verbeterde vulslang.

Rechtsvragen

1. Verzet artikel 5, eerste lid, van Richtlijn 2008/68/EG (vervoer van gevaarlijke goederen over land) zich tegen dit vergunningvoorschrift?
2. Betekent dit dat het voorschrift, ook indien het in rechte onaantastbaar is geworden, niet handhaafbaar is?

Uitspraak

1. Artikel 5, eerste lid, van richtlijn 2008/68/EG van het Europees Parlement en de Raad van 24 september 2008 betreffende het vervoer van gevaarlijke goederen over land, zoals gewijzigd bij richtlijn 2014/103/EU van de Commissie van 21 november 2014, moet aldus worden uitgelegd dat het eraan in de weg staat dat strengere constructievoorschriften worden vastgesteld dan die welke zijn neergelegd in de bijlagen A en B bij de op 30 september 1957 te Genève gesloten Europese Overeenkomst betreffende het internationale vervoer van gevaarlijke goederen over de weg.
2. Een voorschrift in een vergunning die in rechte onaantastbaar is geworden, is volgens de rechtspraak van de Afdeling alleen dan niet handhaafbaar als het voorschrift evident onrechtmatig is (zie overweging 35 van de verwijzingsuitspraak). De Afdeling wenste van het

Hof van Justitie te vernemen of dit – in zekere zin: beperkende – evidentie criterium bij de toetsing van een mogelijk toekomstig handhavingsbesluit ook mag worden toegepast als het dan overtreden voorschrift in strijd is met het Unierecht.

Het Hof van Justitie heeft die vraag niet uitdrukkelijk beantwoord. Uit het in 10 geciteerde antwoord van het Hof van Justitie blijkt echter wel dat de nationale rechter bij de toetsing van een besluit tot vaststelling van een vergunningvoorschrift, zij het onder voorwaarden, de beoordeling of dat voorschrift handhaafbaar is, mag beperken tot een toets aan het evidentie criterium (ook) als het gaat om strijdigheid met het Unierecht.

Gelet hierop en op het gegeven dat uit het hiervoor overwogene volgt dat thans in rechte vaststaat dat het vergunningvoorschrift over de hittewerende bekleding in strijd is met artikel 5, eerste lid, van de Richtlijn, is dit voorschrift niet handhaafbaar, ook niet als het in rechte onaantastbaar zou zijn geworden. Het voorschrift had daarom niet mogen worden gesteld.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 12-01-2022

ECLI: ECLI:NL:RVS:2022:11

Zaaknummer: 201705745/3/R4

Wetsartikelen: 5 lid 1 Richtlijn 2008/68/EG

RECHTSPRAAK

Handhaving/Noord-Holland

Grafietregens, last onder dwangsom, vergunningvoorschrift, slakputten, opslag of onderdeel van productieproces.

Casus

Harsco exploiteert een inrichting op het industrieterrein van Tata Steel. In de inrichting van Harsco worden de van Tata Steel afkomstige slakken, restproducten van de staalproductie, verwerkt. In de inrichting van Harsco wordt onder meer vloeibare slak in zogeheten slakputten, rechthoekige putten van ongeveer 12 m diep, gekiept en daarin afgekoeld tot gestolde vaste slak. Op het terrein van Harsco bevinden zich twaalf slakputten, verdeeld in tweemaal zes putten aan weerszijden van een spoor. De slakken worden in zogeheten slakpannen over dit spoor getransporteerd van Tata Steel naar de slakputten. De handhavingsbesluiten waar deze procedure over gaat, hebben betrekking op het kiepen van slakken in deze slakputten.

Het college heeft Harsco onder oplegging van een dwangsom gelast om de overtreding van voorschrift 4.2.4 van de vergunning te beëindigen door zodanige maatregelen te treffen dat bij het kiepen van slakken geen stofverspreiding plaatsvindt die buiten een afstand van 2 m van de opslag nog visueel waarneembaar is.

Voorschrift 4.2.4 luidt: 'Wanneer er bij een opslag van slakken handelingen plaatsvinden zoals het opbrengen, verwijderen en transporteren van slakken mag er vanaf 2 meter van deze opslag geen visueel waarneembare stofemissie plaatsvinden.'

Aan de last is een dwangsom verbonden van € 25.000 per geconstateerde overtreding, met een maximum van € 300.000 in totaal. Het college heeft € 275.000 aan dwangsommen ingevorderd bij Harsco wegens overtredingen van de opgelegde last.

Harsco betoogt dat de slakputten ten onrechte als opslag zijn aangemerkt. Er is volgens haar dan ook geen sprake van overtreding van vergunningvoorschrift 4.2.4.

Rechtsvraag

Zijn de slakputten aan te merken als opslag of als onderdeel van het productieproces?

Uitspraak

Op het terrein van Harsco bevinden zich twaalf slakputten, verdeeld in tweemaal zes putten aan weerszijden van een spoor. De slakken worden in zogeheten slakpannen over dit spoor getransporteerd van Tata Steel naar de slakputten. Volgens de putcyclus, zoals Harsco die heeft beschreven in haar pleitnotitie bij de rechtbank en later in verschillende stukken nader heeft toegelicht, waren er destijds negen slakputten in gebruik voor het kiepen van converterslak, twee voor het kiepen van giethalslak en één voor het kiepen van ROZA-slak. Sinds april 2020 wordt de ROZA-slak echter in pandig verwerkt in een hal. Toen de ROZA-slak nog werd gekiept in één van de slakputten, werd deze soort slak aanvankelijk gestold en later vloeibaar aangeleverd door Tata Steel en gekiept in de slakput. Gestolde slak wordt een beer genoemd. De gestolde ROZA-slakberen hadden een temperatuur van ongeveer 600 graden Celsius op het moment dat ze in de slakput werden gekiept. Converterslak en giethalslak worden vloeibaar gekiept met een temperatuur van ongeveer 1.000 graden Celsius.

De slakputten liggen op maaiveldniveau en zijn zodanig aangelegd dat de vloeibare slak na het leegkiepen van een slakpan uitvloeit in de slakput en daardoor sneller afkoelt. De slakputten zijn uitgerust met scheepscontainers met watersproeiers om de slak met water verder af te kunnen koelen. Een aantal van de slakputten is uitgerust met een steambox, te weten, een grote stalen kap waarmee de put kan worden afgesloten. Totdat een slakput vol is, wordt er slak gekiept in die put.

Op de zitting heeft Harsco toegelicht dat er ongeveer vijf slakpannen in een slakput kunnen worden leeggekiept voordat de put vol is. Zodra een slakput vol is, wordt de slak daarin actief gekoeld met water. Tijdens het vullen van een put mag er juist geen water in komen, omdat er explosies kunnen optreden als water ingesloten raakt. Wanneer de slak voldoende is afgekoeld, wordt de put uitgegraven met een graafmachine en wordt de slak elders op het terrein opgeslagen in afwachting van verdere verwerking. Verdere verwerking is bijvoorbeeld verwerking in de Metal Recovery Plant (MRP), waar brokken slak worden gezeefd en metaal wordt teruggewonnen.

Volgens Harsco is het koelen met water van een volle slakput niet alleen bedoeld om het afkoelen te versnellen of om stofvorming tegen te gaan, maar veroorzaakt de toevoeging van water ook een thermische schok, waardoor de slak opbreekt in kleinere brokken. Deze kleinere brokken kunnen makkelijker worden uitgegraven en direct worden ingevoerd in de MRP zonder dat er eerst extra bewerkingshandelingen, zoals 'kleinbeulen', nodig zijn. Verder is de wijze van afkoelen – aan de lucht, snel of langzaam met water of met een steambox – van

invloed op de eigenschappen van de afgekoelde slak en de toepasbaarheid daarvan. Afhankelijk van de wijze van afkoelen ontstaat meer of minder vrije kalk in de slak, waardoor het eindresultaat minder stabiel en brokkeliger of juist stabiel wordt. Verder heeft de wijze van afkoelen invloed op de grootte van de brokken afgekoelde slak.

In verhouding tot de hoeveelheid slak die door Tata Steel wordt aangeleverd, is de capaciteit van de putten beperkt. Daardoor is het nodig dat een volle put zo snel mogelijk wordt gekoeld en weer wordt leeggemaakt. Dit is een volcontinu proces waarbij elke put één of meer keren per dag wordt gevuld en leeggemaakt.

Naar het oordeel van de Afdeling volgt uit deze beschrijving van de putcyclus dat in de slakputten een gedeelte van het productieproces plaatsvindt. Daarom moeten de slakputten worden aangemerkt als installaties en niet als opslagen. Daarbij is in het bijzonder van belang dat de slakputten zodanig zijn aangelegd dat daarin de van Tata Steel afkomstige slak met een temperatuur van 600 tot 1.000 graden Celsius in ontvangst kan worden genomen en dat bij de slakputten specifieke handelingen met water en stoom worden verricht om de slak op een zodanige wijze af te koelen en daarbij een bepaald beoogd eindresultaat wordt verkregen. Verder is van belang dat het proces van het vullen, koelen en leegmaken van de slakputten een volcontinu proces is. Zodra de slak voldoende is afgekoeld, wordt deze uitgegraven en elders op het terrein opgeslagen, zodat de slakput weer beschikbaar komt om nieuwe slak in ontvangst te nemen, zodat het proces van opnieuw vullen, afkoelen en leegmaken van de slakput kan worden herhaald.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 12-01-2022

ECLI: ECLI:NL:RVS:2022:76

Zaaknummer: 201908176/1/R4

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Ingebrekestelling/Goeree-Overflakkee

Een ingebrekestelling is niet een verzoek om een besluit te nemen zodat een reactie daarop geen besluit in de zin van de Awb is.

Casus

Op 27 februari 2019 heeft het college aan appellant naar aanleiding van diens ingebrekestelling vanwege het niet tijdig bekendmaken van een omgevingsvergunning van rechtswege van 24 januari 2019 medegedeeld dat er geen sprake is van een van rechtswege verleende omgevingsvergunning en dat er geen rechtsgrond is voor de door appellant ingediende ingebrekestelling. Bij besluit van 3 juli 2019 heeft het college het door appellant daartegen gemaakte bezwaar ongegrond verklaard. Bij uitspraak van 23 juli 2020 heeft de rechtbank het door appellant daartegen ingestelde beroep ongegrond verklaard.

Rechtsvraag

Was de brief van het college van 27 februari 2019 naar aanleiding van de ingebrekestelling een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht (Awb), waartegen appellant bezwaar had kunnen maken?

Uitspraak

De Afdeling ziet zich in dit geding in de eerste plaats gesteld voor de vraag of de brief van het college van 27 februari 2019 een besluit is in de zin van de Awb. De Afdeling stelt vast dat het college en de rechtbank daarvan zijn uitgegaan.

De Afdeling stelt vast dat de door appellant ingediende ingebrekestelling niet een verzoek is om een besluit te nemen, maar, gelet op artikel 6:12, tweede lid, van de Awb, een voorwaarde om beroep in te kunnen stellen tegen het niet tijdig nemen van een besluit naar aanleiding van een aanvraag of het niet tijdig bekendmaken van een van rechtswege verleende beschikking. Zoals de Afdeling in de uitspraak van 16 april 2014, ECLI:NL:RVS:2014:1290, heeft overwogen, is een ingebrekestelling geen aanvraag in de zin van de Awb, zodat de reactie daarop geen besluit inhoudt. De brief van het college van 27 februari 2019 is dan ook niet een

besluit als bedoeld in artikel 1:3 van de Awb. Appellant had daarom geen bezwaar kunnen maken tegen deze brief.

De Afdeling stelt daarnaast vast dat ingevolge artikel 8:55f, eerste lid, van de Awb tegen het niet tijdig bekendmaken van een beschikking van rechtswege rechtstreeks beroep kan worden ingesteld bij de bestuursrechter. Een besluit van het college is daarvoor dus niet vereist. Ingevolge artikel 6:12, tweede lid, van de Awb kan een beroep worden ingediend zodra twee weken zijn verstreken na de dag waarop een belanghebbende het bestuursorgaan schriftelijk heeft medegedeeld dat het in gebreke is. De Afdeling wijst erop dat appellant overeenkomstig artikel 8:55f, eerste lid, van de Awb en artikel 6:12, tweede lid, van de Awb op 7 maart 2019 beroep heeft ingesteld bij de rechtbank Rotterdam tegen het niet tijdig bekendmaken van de volgens hem van rechtswege verleende omgevingsvergunning. Dat beroep is bij uitspraak van 12 juli 2019 ongegrond verklaard en het hoger beroep daartegen is door de Afdeling op 15 september 2021, ECLI:NL:RVS:2021:2071, ongegrond verklaard.

Het voorgaande leidt tot de conclusie dat het college en de rechtbank ten onrechte ervan zijn uitgegaan dat de brief van het college van 27 februari 2019 een besluit bevatte als bedoeld in artikel 1:3, eerste lid, van de Awb. De aangevallen uitspraak en het besluit van het college van 3 juli 2019 moeten reeds daarom worden vernietigd. Het hoger beroep van appellant is gegrond. Het beroep van appellant tegen het besluit van 3 juli 2019 is eveneens gegrond. De Afdeling zal zelf in de zaak voorzien door het bezwaar van appellant tegen de brief van 27 februari 2019 alsnog niet-ontvankelijk te verklaren en te bepalen dat deze uitspraak in de plaats treedt van het vernietigde besluit van 3 juli 2019.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 29-12-2021

ECLI: ECLI:NL:RVS:2021:3021

Zaaknummer: 202004591/1/R3

Wetsartikelen: 1:3 Awb, 6:12 lid 2 Awb en 8:55f lid 1 Awb